

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
PARLIAMENT OF THE FEDERATION
HOUSE OF PEOPLE
Chairperson

Broj: 04/1-02-706/25-1
Sarajevo, 16.6.2025.godine

PREDSJEDATELJ
ZASTUPNIČKOG DOMA
Dragan Mioković

POTPREDSJEDATELJI
ZASTUPNIČKOG DOMA
Mladen Bošković
Edina Gabela

**PREDMET: IZVJEŠĆE PARLAMENTARNOG POVJERENSTVA ODGOVORNOG ZA
REVIZIJU O REVIZORSKIM IZVJEŠĆIMA REVIDIRANIH SUBJEKATA I
KORISNIKA PRORAČUNA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA
2021., 2022. I 2023. GODINU**

Obavještavam vas da je Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na 19. redovitoj sjednici održanoj 16.6.2025.godine, razmatrao Izvješće Parlamentarnog povjerenstva odgovornog za reviziju o revizorskim izvješćima revidiranih subjekata i korisnika proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2021., 2022. i 2023. godinu i na prijedlog Parlamentarne komisije usvojio sljedeće:

ZAKLJUČKE

1. Usvaja se 26 (dvadesetšest) izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji korisnika proračuna Federacije BiH za 2022. i 2023. godinu (revizije u skladu s člankom 13. stavak 5) Zakona - obvezne revizije).
2. Usvaja se 18 (osamnaest) izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji korisnika proračuna Federacije BiH za 2021., 2022. i 2023. godinu. (revizije u skladu s člankom 13. stavak 6) Zakona).
3. Usvajaju se 3 (tri) izvješća o izvršenju proračuna Federacije BiH za 2021., 2022. i 2023. godinu.
4. Usvaja se 15 (petnaest) izvješća zavoda, fondova, agencija i javnih ustanova u nadležnosti Federacije BiH za 2021., 2022. i 2023. godinu.
5. Usvaja se 29 (dvadesetdevet) izvješća o reviziji poduzeća u većinskom vlasništvu Federacije BiH za 2021., 2022. i 2023. godinu.
6. Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju naglašava važnost revizorskih izvješća kao ključnog instrumenta za unaprjeđenje transparentnosti i odgovornosti u javnoj upravi te

17. VI 2025 g. p. ravnar

iskazuje punu potporu Uredu za reviziju u obavljanju njegove neovisne funkcije i naglašava važnost osiguranja odgovarajućih resursa za njegov rad.

7. Traži se od Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH da prilikom davanja svojih preporuka revidiranim subjektima vodi računa o INTOSAI standardima revizije, gdje davanje preporuke može biti upućeno onom subjektu koji tu preporuku može i otkloniti, odnosno ispraviti, a nikako davanje preporuke subjektu za nešto što nije u njegovoj nadležnosti da može postupiti po istoj.
8. Parlamentarno povjerenstvo obvezuje Vladu FBiH (za Izvješće o izvršenju proračuna FBiH za 2023.), njezina ministarstva i ostale revidirane proračunske korisnike FBiH (za pojedinačna izvješća), da do 30. 4. 2025. godine dostave Povjerenstvu i Vladi FBiH izvješće o poduzetim aktivnostima na provedbi preporuka danih u izvješćima za 2023. godinu, zaključno s 28. 2. 2025. godine.

8.1. Zadužuju se revidirani proračunski korisnici FBiH da u roku od 60 dana dostave Povjerenstvu i Vladi FBiH plan provedbe preostalih preporuka, s definiranim rokovima i odgovornim osobama.

8.2. Traži se od Vlade FBiH da u roku ne dužem od 60 dana razmotri sva sustavna pitanja proistekla iz dostavljenih izvješća u točkama 8. i 8.1. te da predloži sistematska rješenja za provedbu preporuka i o tome izvijesti Parlament FBiH.

Prilikom razmatranja sustavnih rješenja potrebno je obuhvatiti sljedeća pitanja i/ili oblasti:

- iskazana stanja u Glavnoj knjizi Riznice FBiH bivših institucija koje su s federalne prešle na državnu razinu (Federalno ministarstvo obrane, Vojska FBiH, Carinska uprava i Obavještajno-sigurnosna agencija), koja se odnose na stalna sredstva, kratkoročna potraživanja i plasmane te kratkoročne obveze i razgraničenja, vršenje popisa imovine i obveza te utvrđivanja točnog iznosa obveza ovih institucija;
- poduzimanje aktivnosti na učinkovitom upravljanju proračunskim sredstvima u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna u FBiH, s obzirom na to da je Vlada Federacije BiH, na prijedlog proračunskih korisnika, usvajala programe utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera, iako po prethodnim programima utroška sredstava proračunski korisnici nisu izvršili raspodjelu s jasno utvrđenom svrhom dodjele, mjerljivim kriterijima, transparentno, niti su poduzimali odgovarajuće mjere i aktivnosti u dijelu nadzora i izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava;
- financiranje Fonda solidarnosti u skladu s članom 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju;
- usklađivanje Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru s odredbama Zakona o radu, s obzirom na to da je Uredbom ostavljena mogućnost zapošljavanja bez provedene procedure obveznog javnog oglašavanja, čime nije osigurana transparentnost prilikom zapošljavanja;
- opravdanost Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe u dijelu formiranja i plaćanja povjerenstava čiji su članovi zaposlenici proračunskih korisnika, kojom su u neravnompravan položaj stavljeni ostali zaposlenici u javnom sektoru (javnih poduzeća, kantonalnih proračunskih korisnika, zaposlenika zavoda) u odnosu na federalne proračunske korisnike;

- obračun naknada članovima povjerenstava - zaposlenicima koji nisu imali tretman plaće, odnosno oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima i njihovim provedbenim aktima;
- pitanje usklađenosti Registra proračunskih korisnika FBiH sa Zakonom o proračunima u FBiH i Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika proračuna FBiH, što utječe na planiranje i realizaciju sredstava za rad Parlamenta FBiH te predsjednika i dva dopredsjednika FBiH.

9. Parlamentarno povjerenstvo obvezuje sva revidirana poduzeća da do 30. 4. 2025. dostave Povjerenstvu i Vladi FBiH izvješće o poduzetim aktivnostima na provedbi preporuka danih u izvješćima za 2021., 2022. i 2023. godinu, zaključno s 28. 2. 2025. godine.

9.1. Zadužuju se revidirana poduzeća da u roku od 60 dana dostave Povjerenstvu i Vladi FBiH plan provedbe preostalih preporuka s jasno definiranim rokovima i odgovornim osobama.

9.2. Traži se od Vlade FBiH da u roku ne dužem od 60 dana razmotri sva sistavna pitanja proistekla iz dostavljenih izvješća u točkama 9. i 9.1. i pripremi prijedlog mjera te o tome izvijesti Parlament FBiH.

Prilikom razmatranja sustavnih rješenja potrebno je obuhvatiti sljedeća pitanja i/ili oblasti:

- uspostavljanje funkcionalnog sustava internih kontrola prema COSO modelu u skladu sa Zakonom o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH;
- uspostavu Odbora za reviziju i funkcije interne revizije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- zapošljavanje obavljati na transparentan način, u skladu sa Zakonom o radu (na temelju natječajne procedure);
- dosljednu primjenu Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, međunarodnih računovodstvenih standarda i međunarodnih standarda financijskog izvještavanja. To se osobito odnosi na priznavanje potraživanja u skladu s MSFI-jem 9 – Financijski instrumenti, pravilno iskazivanje zaliha u skladu s MRS-om 2 – Zalihe, ocjenu umanjenja vrijednosti imovine u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje imovine, rezerviranja za izvjesne sudske sporove u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, kao i sačinjavanja bilješki uz financijska izvješća u skladu s MRS-om 1 – Prezentacija financijskih izvješća, kao i ocjene je li pri sastavljanju financijskih izvješća izvršena procjena i objavljena sposobnost poduzeća da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju;
- pravodobno uplaćivanje obveza po osnovi doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje, zdravstvo i nezaposlenost, u skladu sa Zakonom o doprinosima, Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa i Zakonom o javnim poduzećima;
- detaljno i sveobuhvatno vršenje popisa imovine i obveza u svim poduzećima, usklađivanje knjigovodstvenog stanja imovine i obveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH;
- nabave roba, usluga i radova vršiti u potpunosti u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama i provedbenim aktima.

10. Parlamentarno povjerenstvo potiče Ured za reviziju da, u skladu s raspoloživim resursima, a uvažavajući dostavljena izvješća, kontinuirano vrši reviziju praćenja postupanja po preporukama i o tome izvijesti Povjerenstvo.

11. Parlamentarno povjerenstvo obvezuje sve revidirane zavode, fondove, agencije i javne ustanove da do 30. 4. 2025. dostave Povjerenstvu i Vladi FBiH izvješće o poduzetim aktivnostima na provedbi preporuka danih u izvješćima za 2021., 2022. i 2023. godinu, zaključno s 28. 2. 2025. godine.

11.1. Zadužuju se revidirani zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove da Povjerenstvu i Vladi FBiH u roku od 60 dana dostave plan provedbe preostalih preporuka s jasno definiranim rokovima i odgovornim osobama.

11.2. Traži se od Vlade FBiH da u roku ne dužem od 60 dana razmotri i analizira sustavne probleme koje imaju subjekti iz točke 11. te pripremi prijedlog mjera i aktivnosti koje je nužno poduzeti kako bi se otklonili sustavni problemi i dane preporuke implementirale te o tome izvijesti Parlament FBiH.

Prilikom razmatranja sustavnih problema potrebno je obuhvatiti i sljedeća pitanja:

- zaključivanje ugovora osnivača kliničkih centara (Sveučilišna klinička bolnica Mostar, Univerzitetski klinički centar Sarajevo, Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla) kojima bi se regulirala međusobna prava, obveze i odgovornosti, što je obveza propisana Zakonom o ustanovama, Statutom i Odlukama o preuzimanju osnivačkih prava. Navedeno je posebno važno u kontekstu članka 41. Zakona o ustanovama, kojim je definirano da osnivači za obveze ustanove odgovaraju supsidijarno, i to do visine preuzetih obveza;
- utvrđivanje nadležnosti za naplatu i poduzimanje aktivnosti u vezi s naplatom posebnog doprinosa u smislu članaka 18. i 19. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba s invaliditetom. Pravilnikom o sadržaju i načinu provedbe nadzora nad zakonitošću rada, općih akata i stručnog rada ustanova, gospodarskih društava, zaštitnih radionica i radnog centra, ova nadležnost dana je Federalnom ministarstvu financija, koje svojim aktima osporava tu nadležnost. Navedeno ima za posljedicu da znatan broj obveznika ne izvršava svoju obvezu uplate posebnog doprinosa;
- prijem u radni odnos po osnovi Uredbe Vlade FBiH o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH, kojom je omogućen prijem u radni odnos na određeno vrijeme bez javnog oglašavanja, što nije u skladu sa Zakonom o radu.

11.3. Traži se od Vlade FBiH da u roku ne dužem od 90 dana razmotri i analizira i pojedinačna izvješća subjekata iz točke 11. i planove iz točke 11.1., da poduzme aktivnosti iz svoje nadležnosti s ciljem otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i provedbe danih preporuka te da o tome izvijesti Povjerenstvo.

12. Povjerenstvo upućuje inicijativu Federalnom ministarstvu pravde i Federalnom ministarstvu financija da razmotri i uskladi poslovanje u skladu s postojećim zakonskim propisima funkcioniranja gospodarskih jedinica u kazнено-popravnim zavodima te da o poduzetim aktivnostima izvijesti ovo povjerenstvo. U poslovanju gospodarskih jedinica kazнено-popravnih zavoda nije osigurano sveobuhvatno knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena, jer se njihovo poslovanje odvija izvan sustava Glavne knjige Riznice FBiH. Ova praksa rezultirala je nepotpunim financijskim izvješćima, u kojima nisu prikazani svi elementi imovine i izvora sredstava, što utječe na točnost i transparentnost financijskoga upravljanja.

Ovo stanje predstavlja kršenje relevantnih zakonskih i podzakonskih akata, uključujući:

1. Zakon o proračunima u FBiH – koji propisuje obvezno i točno evidentiranje svih proračunskih transakcija, uključujući prihode i rashode institucija u javnom sektoru.

2. Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH – koji nalaže precizno, istinito i sveobuhvatno evidentiranje svih finansijskih transakcija i obveza.
3. Uredbu o računovodstvu proračuna u FBiH – koja jasno definira način evidentiranja proračunskih sredstava i finansijskih transakcija javnih institucija.

Posljedice neodgovarajućeg evidentiranja:

- Neprikazivanje stvarnog finansijskog stanja – Finansijska izvješća ne odražavaju realne podatke o imovini i obvezama kazneno-popravnih zavoda.
- Otežana fiskalna kontrola – Izostanak evidentiranja kroz Glavnu knjigu Riznice otežava proračunsko planiranje i kontrolu trošenja javnih sredstava.
- Moguće zloupotrebe i netransparentnost – Nepotpune evidencije mogu omogućiti finansijske nepravilnosti i otežati reviziju finansijskoga poslovanja.
- Narušavanje fiskalne discipline – Nepoštivanje zakonskih propisa može dovesti do proračunskih nepravilnosti i otežane odgovornosti za upravljanje javnim sredstvima.

Preporuka

Kako bi se osigurala zakonitost i transparentnost poslovanja, potrebno je da sve gospodarske jedinice kazneno-popravnih zavoda usklade svoje knjigovodstvene evidencije sa sustavom Glavne knjige Riznice FBiH. Time bi se osigurala potpuna finansijska kontrola, precizno izvještavanje i usklađenost s postojećim zakonima i propisima.

13. Povjerenstvo upućuje inicijativu Federalnom ministarstvu zdravstva da za usluge tercijarne zaštite dostavi informaciju Povjerenstvu na koji način klinički centri mogu donositi izmjene tarifnika/cjenika njihovih usluga i da se razmotri mogućnost izmjene tarifnika kako bi se uskladio sa stanjem na tržištu. Velik broj visokodiferenciranih zdravstvenih usluga tercijarne razine koji se pružaju, nemaju definiranu cijenu, odnosno šifru u tarifniku/cjeniku iz 2008. godine te se ne mogu ni fakturirati, a njihovim uvođenjem stvara se još veća razlika između pruženih (fakturiranih) usluga i uplaćenih mjesečnih tranši od zavoda zdravstvenih osiguranja. U dopunama tarifnika/cjenika iz 2008. godine, uz povećanje vrijednosti boda, nije uvršten velik broj visokodiferenciranih usluga koje se ne mogu evidentirati u bolničkom sustavu naplate i predstavljaju velik trošak.

Rješenje je ažurirati, prema realnim tržišnim cijenama i promjenama na tržištu zdravstvenih usluga, tarifnik/cjenik, sa žurnom izmjenom visine pojedinačnih tarifnih usluga i uvođenjem novih. Zbog dinamike izmjena cijena na "zdravstvenom" tržištu nužno je u isti staviti klauzulu koja upućuje na godišnje usklađivanje tarifnika/cjenika prema tržišnim promjenama. Sredstva dobivena raspodjelom prihoda iz PDV-a i prihoda od trošarina potrebno je usmjeriti prema zdravstvenom sustavu Federacije BiH, zavodima zdravstvenog osiguranja Federacije BiH, odnosno prema krajnjim korisnicima, u ovom slučaju javnim zdravstvenim ustanovama, s obzirom na to da za sve to postoji i zakonska obveza prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/06, 43/08, 35/14, 94/15 i 17/22), koji u članku 11. propisuje da se iz proračuna kantona, između ostalog, financira i zdravstvena skrb.

Prijedlog rješenja je usmjeravanje dijela sredstava iz prihoda od PDV-a i trošarina prema zdravstvenom sektoru, federalnom Zavodu za zdravstveno osiguranje i kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, a oni pak dalje sredstva raspodjeljuju prema bolnicama, prema jedinici realizirane zdravstvene usluge, kao i prema kantonima za izdvajanje proračunskog planiranja u zdravstvu.

14. Zadužuje se Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju da, prema odgovarajućoj procjeni, poziva revidirane subjekte na zasebne sastanke, u suradnji s Uredom za reviziju institucija u FBiH i mjerodavnim predstavnicima Vlade FBiH te o tome izvještava Parlament FBiH u kontinuitetu, sve s ciljem jačanja nadzora nad realizacijom zaključaka i osiguranja kontinuiteta izvještavanja Parlamenta FBiH o poslovanju revidiranih subjekata i provedbi ovih zaključaka.
15. Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju će intenzivirati suradnju s Uredom za reviziju, kako bi poboljšalo provedbu preporuka, uz zajedničke sastanke i razmjenu podataka o stupnju provedbe preporuka te poduzimati aktivnosti na izvještavanju Parlamenta FBiH i javnosti.
16. Traži se od Vlade Federacije BiH da donese ili eventualno izmijeni postojeće propise, a koji se odnose na poslovanja "tvrtki kćeriju" javnih poduzeća, a čije je sjedište u Federaciji BiH, gdje je Vlada Federacije BiH većinski vlasnik, na način da tvrtke kćeri podliježu istim propisima kao i njihova matična poduzeća, koja su ih i utemeljila.

Dostavljeno:

- Uredu predsjedatelja Doma naroda
- Potpredsjedateljima Doma naroda
- Tajniku Doma naroda
- Tajniku Zastupničkog doma
- Predsjednici i dopredsjednicima Federacije BiH
- Premijeru i zamjenicima premijera Vlade Federacije BiH
- Tajniku Vlade Federacije BiH
- Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju
- Službi Zastupničkog doma
- Službi Doma naroda
- Službi za izradu izvornika Zastupničkog doma
- a/a

PREDSEDATELJ

Tomislav Martinović